

ارتباط خلاقیت با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره اول متوسطه

مسلّمه خسروی^۱، عبدالوهاب شهنواز خالقدادی^۲، حسام الدین هاشمزی^۳

۱- کارشناسی ارشد شیمی آلی، دبیر آموزش و پرورش خاش

moslemekhkosravi@yahoo.com

۲- دانشجوی دکتری ادبیات، کارشناس مسئول متوسطه، آموزش و پرورش خاش

A.shahnavazkh@yahoo.com

۳- دانشجوی دکتری شیمی کاربردی، دبیر آموزش و پرورش خاش

hesamhashemzahi@yahoo.com

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف بررسی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان متوسطه در رابطه با خلاقیت آنها انجام شده است. خلاقیت به عنوان متغیر مستقل در حالی که پیشرفت تحصیلی به عنوان متغیر وابسته تلقی می شود. برای انتخاب نمونه از این تحقیق از روش نمونه گیری تصادفی استفاده شده است. روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی است. نمونه آماری شامل ۲۲۰ دانش آموز از مدرسه های شهرستان خاش انتخاب شد. پیشرفت تحصیلی دانش آموزان براساس نمرات امتحان قبلی آنها، یعنی استاندارد ۱۰، تعیین شد. برای ارزیابی خلاقیت دانش آموزان از آزمون غیر کلامی تفکر خلاقانه (۲۰۰۸) Baquer Mehdi استفاده شد. از روشهای آماری مانند میانگین، تست t و ضریب همبستگی (r) برای مطالعه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه نسبت به خلاقیت آنها استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد که بین پیشرفت تحصیلی و خلاقیت (تسلط، انعطاف پذیری و اصالت) دانش آموزان دوره متوسطه رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. مشخص شد که تسلط، انعطاف پذیری و اصالت (به عنوان ابعاد خلاقیت) دانش آموزان دختر و پسر دوره متوسطه تفاوت معناداری دارد. علاوه بر این، مشخص شد که خلاقیت به طور کلی در بین دانش آموزان دختر و پسر تفاوت های چشمگیری دارد. همچنین مشخص شد که تسلط، انعطاف پذیری و اصالت (به عنوان ابعاد خلاقیت) دانش آموزان دوره متوسطه روستایی و شهری تفاوت معناداری دارد. مشخص شد که خلاقیت به طور کلی در بین دانش آموزان متوسطه روستایی و شهری تفاوت معناداری دارد.

واژگان کلیدی: پیشرفت تحصیلی، خلاقیت و دانش آموزان دوره متوسطه

مقدمه

خلاقیت یک پدیده چند بعدی است و دارای بسیاری از عوامل تأثیرگذار است که از خصوصیات شخصیتی، ظرفیتهای شناختی، روشهای شناختی و انگیزه تشکیل شده است. خلاقیت توانایی کشف راه حل های جدید برای مشکلات یا تولید ایده های جدید، اختراعات یا آثار هنری است. این یک نوع تفکر ویژه است، روشی برای دیدن جهان و تعامل با آن به روشی متفاوت از جمعیت عمومی. اهمیت خلاقیت به اندازه زیادی در زمان مدرن احساس شده است. در کنار پیشرفت تمدن بشری، باید در زندگی روزمره با مشکلات جدید و تازه ای روبرو شویم که مستقیماً توانایی خلاقانه ما را در هر قدم از زندگی به چالش می کشند. پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در دبیرستان (۰/۵۰ تا ۰/۷۰) با نمره های خلاقیت به شدت همبستگی دارد (Jensen؛ ۱۹۹۸). خلاقیت به عنوان یکی از عوامل اصلی پیشرفت تحصیلی است. در مطالعه دیگری (واتکینز، لی، و canivez، ۲۰۰۷) اظهار شده است که بحث های قابل توجهی در مورد اولویت علی خلاقیت و پیشرفت تحصیلی صورت گرفته است. برخی از محققان، خلاقیت و پیشرفت تحصیلی را ساختارهای یکسان می دانند. برخی دیگر معتقدند که رابطه بین خلاقیت و پیشرفت تحصیلی متقابل است. با این وجود عده ایی ادعا می کنند که خلاقیت همراه با پیشرفت است. (Allik & Pullmann, Laidra، ۲۰۰۷) گزارش داد که پیشرفت دانش آموزان به شدت به توانایی های